

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ ASISTENȚĂ MEDICALĂ ȘI SOCIALĂ
IMSP SCM „GHEORGHE PALADI”

ORDIN

„ 23 ” 09 2025

nr. 145

**Cu privire la administrarea rațională
a antimicrobienei în cadrul spitalului**

În conformitate cerințele ordinul MS nr. 672 din 09 august 2024 al MS din RM., Cu privire la aprobarea Ghidului pentru prevenirea și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească, în vederea prevenirii și controlului infecțiilor asociate asistenței medicale și a rezistenței la antimicrobiene precum și în temeiul p.53 t) al Regulamentului de organizare și funcționare al IMSP SCM „Gheorghe Paladi” aprobat prin ordinul MS nr.618 din 17 iulie 2024:

I. APROB:

- 1.Regulamentul de prescriere a antibioticelor de către medicii prescriptori, conform listei „AWaRe” în cadrul IMSP SCM., Gheorghe Paladi” (anexa 1)
2. Lista antibioticelor AWaRe instituțională pentru anii 2025-2026 (anexa nr. 2)

II. ORDON:

1. Șefii diviziunilor:
 - 1.1 Vor aduce la cunoștință medicilor din subordine sub semnătură, prevederile prezentului ordin.
 - 1.2 Vor asigura implementarea Regulamentului de prescriere a antibioticelor conform clasificării „AWaRe” în secțiile din subordine
- 2.Comitetul pentru supravegherea utilizării rațională a antibioticelor /antimicrobial stewardship (AMS):
 - 2.1 Va supraveghea respectarea cerințelor prezentului ordin în subdiviziunile spitalului prin efectuarea periodică a procedurii de autoevaluare .
 - 2.2 Va întocmi raportul anual privind consumul de antibiotice cantitativ pe spital conform clasificării AWaRe.
3. Controlul executorii cerințelor ordinului în cauză se asumă vicedirectorului medical Iu.Țugui, vicedirectorului pe asistența medical mamei și copilului Ol. Potacevski, șef department neonatal-pediatic D. Rotaru.

Director IMSP SCM „Gheorghe Paladi”

Vasile Guzun

REGULAMENT
PRIVIND PRESCRIEREA PREPARATELOR ANTIBACTERIENE
DUPĂ „AWARE” ÎN CADRUL INSTITUȚIEI

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Antibiorezistența reprezintă problema actuală în selectarea și tratamentul cu antibiotice a pacienților tratați în instituțiile medicale, iar polirezistența la antibiotice identificată la microorganismele ce provoacă infecții asociate asistenței medicale impune măsuri de reducere a prescrierii de antibiotice irațional. Optimizarea prescrierii preparatelor antimicrobiene în staționar, prin utilizarea AWaRe constă în reducerea utilizării antibioticelor cu risc major pentru dezvoltarea rezistenței antimicrobiene (grupul WATCH și RESERVE) în țările cu disponibilitate redusă la antibiotice.
2. Răspândirea pe scară largă a tulpinilor de microorganisme rezistente la antibiotice duce la scăderea naturală a eficacității clinice a majorității antimicrobienelelor în tratamentul infecțiilor nosocomiale. Respectarea cu strictețe a principiilor strategice de utilizare rațională a antibioticelor în spitale prin elaborarea unor reguli (algoritmi) pentru prescrierea antibioticelor și implementarea unor măsuri, vizează reducerea utilizării iraționale a acestora. O strategie a spitalelor la nivel global este de a controla rezistența la antibiotice, care în mare măsură reprezintă o problemă iatrogenă și este direct legată de frecvența prescrierilor de antibiotice și de consumului acestora.
3. „AWaRe” clasifică antibioticele în 3 grupe de administrare: Acces (Access), Urmărire (Watch), Rezervă (Reserve) propusă de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) în anul 2017 și actualizată în 2021 pentru antibacterienele din lista medicamentelor esențiale care include 258 de antibiotice repartizate în 3

grupe (lista „AWARe” ,anexa 4 din ghidul pentru prevenția și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească).

Grupa de acces (ACCESS) include antibioticele, care au acțiune împotriva unei game largi de agenți patogeni întâlniți în mod obișnuit, sensibili la antibiotice sau cu un potențial de rezistență mai scăzut la preparatele antimicrobiene. Grupul de antibiotic de acces trebuie să constituie 60% din total antibioticelor prescrise pacienților spitalizați.

Grupa de Supraveghere (WATCH) prevede antibioticele împotriva agenților patogeni care au o rezistență antimicrobiană (RAM) mai mare (multirezistente /numite MDR și polirezistente/ numite PDR) și include majoritatea medicamentelor antibacteriene prioritare în situații critice.

Grupa de rezervă (RESERVE) reprezintă grupa de antibiotice ce include antibiotice și clase de antibiotice rezervate pentru tratamentul infecțiilor provocate de bacterii polirezistente (PDR) sau panrezistente (numite XDR).

- 4.Nomenclatorul de Stat a Medicamentelor din Republica Moldova, nu include toate antibioticele din lista „AWARe” recomandate de OMS, astfel se întocmește lista „AWARe” locală în baza celei recomandate de OMS. Lista de antibiotice „AWARe” instituțională are drept bază: antibioticele disponibile actualmente la nivel național, lista de antibiotice oferită de Centrul de Achiziții Centralizate în Sănătate (CAPCS), izolarea agenților microbieni în prelevatele biologice în cadrul spitalului și gradul de RAM, precum și prevederile protocoalelor clinice naționale pentru patologii infectioase tratate în cadrul SCM „Gheorghe Paladi”
- 5.Repartizarea pe grupe a antibioticelor după clasificarea „AWARe” organizează: algoritmul de prescriere a antibioticelor de către medicii prescriptori, monitorizarea cantității de antibiotice prescrise din fiecare grupă pentru anumită perioadă de timp (anual, semestrial) în instituție și raportarea acestora pentru evidență la nivel național, reducerea utilizării antibioticelor din grupa supraveghere și evidența strictă a prescrierii antibioticelor din grupa de rezervă.

Capitolul II

Principiile de prescriere a antibioticelor conform listei „AWaRe”

1. Repartizarea antibioticelor conform clasificării „AWaRe” are la bază 2 strategii:
 - 1.1 Există antibiotice care pot fi prescrise de către medicul curant/ medicul de gardă de sinestătător, fără a cere acordul /consultul /consemnarea în fișa medicală a pacientului a antibioterapiei selectate: a consiliul Medical; a vicedirectorului medical; a șefului de secție; a medicului farmacolog clinician/ a medicului responsabil de antibiotice.
 - 1.2 Există antibioticele cu evidență strictă în cadrul spitalului, nu pot fi prescrise de către medicul prescriptor fără acordul /consemnarea /decizia Consiliului medical, al vicedirector medical, al șefului de secție, medic specialist pe profil (cu argumentarea în consultul fixat în fișa bolnavului de staționar a antibioticului recomandat); medicului farmacolog clinician/ medic responsabil de politica de utilizare a antibioticelor.
2. Grupul de „ACCES” include preparatele antibacteriene prescrise de către medicul prescriptor în majoritatea cazurilor, în baza deciziei personale /de sinestătător, în conformitate cu recomandările protocoalelor clinice naționale/instituționale, agentul patogen izolat la pacient, s-au datele statistice privind incidența bacteriilor în patologia infecțioasă tratată, cât și gradul de rezistență a microorganismului la antibiotic (subgrupa generală a grupei de ACCES). Însă în această grupă OMS include și unele antibiotice (exp. doxiciclina) nerecomandate de protocoalele clinice naționale, ghiduri naționale ca antibiotice de primă linie, dar recomandate ca antibiotice de alternativă, de ultimă alegere, care vor fi numite „subgrupa de excepție” a grupei ACCES în lista „AWaRe” instituțională. Antibioticele din gupa de ACCES „subgrupa de excepție” vor fi prescrise doar în Consiliul medical, cu acordul vicedirectorului medical, medicului farmacolog clinician/ medicului responsabil de antibiotice.
3. Grupa de supraveghere „WATCH” include antibioticele rezervate cazurilor clinice care deja au administrat antibiotice din grupul „acces” dar fără eficacitate la tratament antibacterian, cazurilor la care s-au izolat agenți

patogeni polirezistenți la mai multe antibiotice din diverse grupe (XDR), imunocompromiși, pacienți oncologici, pacienți cu comorbidități, cu spitalizări recente (ultimele 3 luni) sau în secțiile de terapie intensivă. Antibioticele din grupa de Supraveghere la fel este divizată în 2 subgrupe: subgrupa generală și subgrupa de excepție.

3.1 Prescrierea antibioticelor din subgrupa generală a grupei „WATCH” se va efectua de către medicul prescriptor de sinestătător/ decizia proprie, dar va respecta următoarele:

- va argumenta/ documenta antibioterapia selectată în zilnicul pacientului în ziua inițierii (datele clinice și paraclinice (exp. leucocitoză, PCR, procalcitonină, microorganism izolat la pacient sensibil doar la antibiotice din grupa respectivă, menținerea febrei); a administrat deja alte antibiotice fără eficacitate; a fost recent spitalizat în terapie intensivă etc.)
- va fixa obligatoriu antibioterapia administrată de pacient anterior în zilnicul din fișa medicală a pacientului (în caz că deja a administrat ambulator, în altă secție: care antibiotic, ce perioadă de timp a administrat în spitalul din care s-a transferat)
- va transcrie datele din extrasul pacientului internat din altă instituție, care agentul patogen s-a izolat la pacient cu antibioticograma, ce antibiotice a administrat pînă la internare în secția actuală.

3.2 Antibioticele din subgrupa de excepție a grupei „WATCH” vor fi prescrise doar în baza deciziei: Consiliului medical, consemnarea vicedirectorului medical, medicului farmacolog clinician/ medicului responsabil de antibiotice, la recomandarea medicului specialist pe profil (dar fixat consultul acestuia în fișa medicală a bolnavului de staționar, cu antibioticul recomandat).

4. Grupa de rezervă „RESERVE” reprezintă antibioticele cu evidență foarte strictă care vor fi prescrise doar: în Consiliu medical sau cu avizul vicedirectorului medical, sau consultul și argumentarea în fișa medicală a pacientului de către medicul farmacolog clinician/ medicul specialist pe

antibiotice. Antibioticele din grupa de rezervă nu vor fi inițiate niciodată de către medicul prescriptor de sinestător/ sau decizie proprie.

Anexa nr.2

la ordinul intern

nr. 145 2025.09.23

**Lista de antibiotice „AWARe” instituțională
pentru anii 2025-2026 din SCM,, Gheorghe Paladi”**

(după clasificarea „AWARe” OMS, din „Ghidul pentru prevenirea și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească” (anexa 4) anul 2024, disponibile în R. Moldova)

Grupa „ACCESS”		
1.	Subgrupa generală <i>Prescrise de prescriptor fără aviz / decizia proprie</i> Denumire antibiotic	Subgrupa de excepție <i>Prescrise de prescriptor cu aviz (Consiliul medical/ sau vicedirector medical, sau medic responsabil de politica de utilizare a antibioticelor)</i> Denumire antibiotic
	Amoxicilină	Ampicilin/sulbactam
	Amoxicilin/acid clavulanic	Amikacină
	Ampicilină	Gentamicină
	Benzatin-benzilpenicilină	Doxicilină
	Benzilpenicilină	Sulfametoxazol/trimetoprim
	Cefazolină	Tetracilină (sistemic)
	Clindamicină	Cloramfenicol (sistemic)
	Furazidină	
	Metronidazol (oral/intravenos)	
	Nitrofurantoină	
Grupa „WATCH”		
2.	Subgrupa generală <i>Prescrise de prescriptor fără aviz / decizia proprie, dar argumentare în fișa bolnavului de staționar în ziua inițierii</i> Denumire antibiotic	Subgrupa de excepție <i>Prescrise de prescriptor cu aviz (Consiliul medical/ sau vicedirector medical, sau medic responsabil de politica de utilizare a antibioticelor)</i> Denumire antibiotic
	Azitromicină	Imipenem/cilastatin
	Claritromicină	Meropenem
	Eritromicină	Levofloxacină

	Jozamicină	Moxifloxacină
	Midecamicină	Piperacilin/tazobactam
	Cefexim	Tobramicină
	Cefepim	Vancomicină (oral și intravenos)
	Cefotaxim	
	Ceftazidim	
	Ceftriaxon	
	Cefuroxim	
	Ciprofloxacin	
	Fosfomicină (oral)	
	Lincomicină	
	Ofloxacină	
Grupul „RESERVE”		
3.	<i>Antibioticele din această grupă vor fi prescrise doar în Consiliul medical, sau cu avizul vicedirectorului medical, medic specialist pe profil (fixează consultul în fișa medicală a bolnavului de staționar cu argumentarea antibioticului recomandat), sau medicul farmacist clinician /medic responsabil de politica de utilizare a antibioticelor (fixat consultul în fișa bolnavului de staționar).Prescriptorii nu vor prescrie niciodată antibioticele din grupul RESERVE fără aviz</i>	
	<i>Colistin</i>	
	<i>Linizolid</i>	
	<i>Tigeciclin</i>	

NB! Lista AWARE instituțională prevede medicamentele disponibile la zi în R. Moldova. Lista poate fi completată odată cu înregistrarea/ oferta CAPS a altor preparate antibacteriene la nivel național.